

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Zunanja evalvacija študijskega programa

Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta

Študijski program druge stopnje Prevajanje in tolmačenje

Prof.dr. Lucija Čok,
Doc. dr. Aleksander Kustec,
Prof. dr. Pekka Kujamäki,
Alen Kočar

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O VZORČNI EVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i: **Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta**

Študijski program: **Študijski program 2. Stopnje Prevajanje in tolmačenje**

Skupina strokovnjakov:

predsednik/ca	Prof.dr. Lucija Čok, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, predsednica
član/ica	doc. dr. Aleksander Kustec, Gea College, član,
član/ica	prof. dr. Pekka Kujamäki, Karl-Franzens-Universität Graz, član
Član/ica	Alen Kočar, študent

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 30.12.2020

Podpis predsednika/ce skupine strokovnjakov:

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela .
Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

Na kratko opišite potek nastanka končnega akreditacijskega poročila.

(Zunanja evalvacija študijskega programa se opravi v postopku podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda, izredne evalvacije študijskega programa ali se izvede kot evalvacija vzorca študijskih programov.)

Zunanja evalvacija je postopek presoje spreminjanja in posodabljanja študijskega programa, njegovega izvajanja ter sistema kakovosti visokošolskega zavoda v delu, ki se nanaša na zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa (samoevalvacije). Temelj za presojo je samoevalvacijsko poročilo, ki vsebuje evalvacijo področij presoje iz tega poglavja.)

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **03.07.2020**. Vsebinsko je uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za izredno evalvacijo študijskega programa Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Študijski program Prevajanje in tolmačenje je eden od študijskih programov druge stopnje v skupini vzorčnih zunanjih evalvacij NAKVIS-a. Evalvacija je zaradi omejitev pred možnostjo okužbe s covid19 potekala na daljavo. Pripravljalni sestanek in obenem testiranje zoom oblike delovanja skupine ekspertov je potekal 19.10.2020. S skrbništvom strokovnega sodelavca Matjaža Štuhca je bilo poskrbljeno, da so bili strokovnjaki ustrezno informirani in vodeni pri delu v virtualni spletni povezavi. Prejeli so poleg materialov, dosegljivih v spletni mapi, tudi sklice na ustrezno prikazana gradiva na spletni strani fakultete ter navodila za delo na daljavo. Spletni obisk je v virtualni obliki stekel 22.10.2020. Delna omejitev virtualnega, strnjene obiska in pogovorov, ki so terjali tolmačenje iz slovenskega jezika v angleščino ali nemščino, je povzročila dodatne časovne podaljške. Vendar je bil virtualni obisk uspešen. Skupina strokovnjakov se je potrudila, da je pridobila relevantna dejstva in na njihovi osnovi tudi pripravila poročilo s predlogi za izboljšanje izvajanja študijskega programa. Odzivno pismo zavoda z dopolnitvami in obrazložitvami je skupina strokovnjakov prejela 29.12. 2020 in se v končnem poročilu opredelila do vseh pripomb.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Vzorčna evalvacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		
Notranje zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa				
Standard 1	2	1		
Standard 2	1	2		
Spreminjanje in posodabljanje študijskega programa				
Standard 3	1	1		
Izvajanje študijskega programa				
Standard 4	6	5		
Standard 5	3	3		
Odličnost	3			

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

Temeljna usmeritev za presojo po posameznih standardih:

Skupina strokovnjakov vsak predpisani standard kakovosti presoja na dveh ravneh v skladu z določbami o presoji, ki so podrobneje opredeljene v V. poglavju meril (OBRAZCI VLOG). Na prvi objektivno presodi in z argumenti podpre izpolnjevanje standarda. S tem presoja skladnost, obstoj ali izvajanje predpisanega. Na drugi ravni pa ugotovljeno stanje kvalitativno vrednoti v obsegu nad (ali pa pod) sprejemljivim in s tem presodi tudi kakovost. Na tej ravni presoje z argumenti strokovno oceni, kaj je zelo dobro, dobro, kaj ni oziroma kaj bi lahko bilo bolje. Če je nekaj skladno s predpisom, še ni nujno dobro. Nasprotno nekaj ni nujno slabo, če ni (povsem) skladno s predpisom, saj je visoko šolstvo raznoliko, dobro pa se lahko skriva ravno v posebnosti ali izjemnosti. Medtem ko nekateri standardi kakovosti vsebujejo kvalifikatorje, kot je 'kakovosten', drugi izrecno sprašujejo zgolj po primernosti, ustreznosti ali le obstoju oziroma izvajanju nečesa. Skupina strokovnjakov temu navkljub vselej presoja na dveh ravneh – iz prve ravni na koncu posameznega standarda povzame morebitne neskladnosti ali večje pomanjkljivosti, iz druge pa prednosti in priložnosti za izboljšanje, tako kot izhajajo iz ugotovitev in ocen, in ne po načelu, da morajo biti številčno uravnotežene, ali po kakšnem drugem načelu.

NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Visokošolski zavod evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

a) samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:

Univerza v Mariboru ima razvit sistem zagotavljanja kakovosti. Dokumenti, ki omogočajo uravnavanje sistema kakovosti so večplastni in usklajeni med članicami univerze, vključenost deležnikov je ustrezna, vertikala samoevalvacij od oddelkov do fakultet in končno na ravni univerze je zagotovljena. Na članicah se pripravljajo vsebine samoevalvacijskih poročil, ki jih strokovne službe povzamejo in združujejo v končno poročilo fakultete in kasneje univerze. Vsa poročila so dostopna na spletni strani Univerze v Mariboru (UM). V letih 2018 in 2019 je bilo izdelano krovno poročilo univerze o izvedeni samoevalvaciji študijskih programov s konkretnimi predlogi glede izboljšanja procesa in implementacije priporočil glede slabosti, ki so bile ugotovljene v postopku. Nadaljnje postopke evalvacij so povezali s prenosom na evalvacijske postopke NAKVIS-a in vzpostavili register strokovnjakov.

Od leta 2019 so torej usklajeni tako postopki kot metodologija spremljanja in zagotavljanja kakovosti med fakultetami. Skrbniki študijskih programov izpostavijo najbolj pereče probleme, ki so zaobjeti v oddelčnih poročilih in z njimi seznanijo oddelke. Na posebnem posvetu o kakovosti na UM, decembra 2018, so fakultete oblikovale analizo uresničevanja ukrepov po samoevalvacijah. Od leta 2019 se na vseh oddelkih sklicujejo tudi študentski predstavniki, ki izpostavijo svoje vidike kakovosti. Po samoevalvaciji vseh študijskih programov UM so fakultete morale na podlagi ugotovitev pripraviti akcijske

načrte (združitve študijskih programov, pogoji vpisa, konkretni ukrepi za izboljšanje študijskega procesa), kjer je bilo to bilo mogoče.

Po samoevalvacijah 2016/17, 2017/18, 2018 /19 je tudi Oddelek za prevodoslovje zasnoval akcijske načrte v skladu z usmeritvami fakultete (nadgradnja študijskih programov, vpisni pogoji, konkretni ukrepi za izboljšanje študijskega procesa) .

b) načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:

V poročilu o samoevalvaciji je Oddelek za prevodoslovje preveril, ali se študijski program pravilno izvaja, ali je obremenitev študentov ustrezna in ali na ustrezen način napredujejo in zaključijo študij. Pomemben vidik samoevalvacije je ocena potreb študentov, pričakovanj in zadovoljstva, ki temelji na pripombah in ocenah študentov v *Anketi o zadovoljstvu študentov*. Pogovori s študenti na neformalnih srečanjih na oddelku so tudi pomemben kazalnik pri ocenjevanju zadovoljstva s študijem. Pomembne informacije temeljijo na *Anketi o pedagoškem delu, kazalnikih kakovosti* na področju vzgojno-izobraževalne dejavnosti (zanimanje za študij, razmerje med študenti in visokošolskimi učitelji, stopnja napredovanje študentov, stopnja zaključka študija, zadovoljstvo študentov, povezava z delovnim okoljem, internacionalizacija) in podatki o ponavljanju izpitov, podatki o vpisu, seznam vpisanih študentov. V skladu z ugotovitvami, oddelek uvaja dodatne dejavnosti za povečanje vpisa študentov. Stopnja prehoda študentov je po mnenju oddelka eden od nadaljnjih pomembnih kazalnikov in v ta namen posebej razvija sistem tutorstva. Ta oblika sodelovanja med učitelji in študenti ob demonstratorstvu predstavlja neposredno sodelovalno delo študentov pri izvajanju študijskega procesa.

c) primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

Dekan fakultete se sestaja enkrat mesečno s predstojniki oddelkov, kjer poteka razprava predvsem o spremljanju in zagotavljanju kakovosti v študijskem in raziskovalnem procesu, obravnava pa se tudi finančno stanje na fakulteti in oddelkih. Na oddelčnih sejah (do 7 sej letno) so vsi člani oddelka obveščeni o izvajanju načrtovanih nalog oziroma njihovih rezultatih. Pri komuniciranju s študenti oddelek tesno sodeluje tudi s tutorjem oddelka. Naloga tutorja /-ev (iz vrst študentov in iz vrst učiteljev), je pomagati (novim) študentom pri reševanju potencialnih problemov in pri uspešnejši integraciji v univerzitetno okolje. Tutor tako krepi vezi med študenti in profesorji tako na oddelku kot na fakulteti. Uporabniki izidov študija v programu so informirani o delu oddelka na spletnih straneh fakultete. Na novo konstituirani Programski sveti uporabnikov bodo neposredno vključeni v samoevalvacijski proces s povratnimi podatki o uspešnosti diplomantov oddelka.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- **Dobro delujoči sistem spremljanja in zagotavljanja kakovosti in stalno prizadevanje za sprotno uresničevanje postopkov v sistemu tako na ravni fakultete kot na ravni oddelka.**
- **Interaktivno sodelovanje v okviru akademskega osebja je izjemno.**

Priložnosti za izboljšanje:

- **Večje vključevanje študentov tekom samoevalvacijskega procesa v celoti.**

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

/

2. standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- **sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter**
- **sklenjenost kroga kakovosti:**

Magistrski študijski program Prevajanje in tolmačenje je dvoletni enopredmetni študijski program. Predhodne evalvacije (2016/17 in 2017/18) so šele v akademskem letu 2017/18 doprinesle k spremembam ali izboljšavam. Oddelek za prevodoslovje je sprejel ukrepe, ko so sledili samoevalvaciji z izjemo izkušenske prakse v prevajalskih agencijah. Od leta 2018 potekajo redne samoevalvacije študijskega programa in iz teh izhajajoče ugotovitve, ustrezni ukrepi za izboljšanje, preverjanje njihovih učinkov v neposrednih izidih študija dokazujejo slednje strateškemu načrtu v okviru politike kakovosti na ravni univerze.

Tudi na ravni oddelka, ki je v celoti predan stalnemu razvoju programa, vsakdo podrobneje preverja svoje študijske enote glede doseganja načrtovanih nalog (ali je izvajanje v skladu s kurikulumom, ali ga je treba prilagoditi, npr. cilje in kompetence, pa tudi pričakovane učne rezultate, kompetençe, študentsko delovno obremenitev in ali je treba posodobiti literaturo in vire itd.). Člani oddelka redno razpravljajo o študiju in izvajanju študijskega programa. Za prilagoditev kurikula v primerjavi z razvojem na strokovnem področju, omejen obseg programa, kot je opredeljen v ECTS z bolonjskim procesom, predstavlja določeno omejitev pri oblikovanju izboljšav. Oblikovanje sprememb je neizogibno povezano z vprašanjem, katere predmete ali module bi lahko opustili v korist morebitnih novih vsebin, ki jih zahteva razvoj v jezikovni ali prevajalski disciplini. Na sestankih oddelka učitelji poročajo tudi o pogovorih s študenti. Zanka kakovosti se sklene tudi tako, da se zberejo vsa mnenja in ugotovitve ter da se na njihovi podlagi oblikujejo ukrepi za izvajanje programa.

Analiza samoevalvacijskih poročil članic UM omogočajo uvid vodstvu univerze o delovanju fakultet in posledično izvajanju študijskih programov. Na rednih srečanjih dekan fakultete skupaj s predstojniki oddelkov obravnava tudi izboljšave študijskih programov. Na ravni fakultet so posledično sprejeti ukrepi. Tako je sklenjena zanka kakovosti tudi na ravni sistema.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Dobro sodelovanje vseh vključenih, vzpostavljen stik s trgom dela, vzpostavitev programskih svetov za sodelovanje uporabnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšanje, spremljanju njihovega izvajanja in pripravi poročila o samoevalvaciji.

Priložnosti za izboljšanje:

- Preučitev strategije promocije in trženja, ki ji sledijo dejavnosti novega akcijskega načrta.
- Bolje določeni ukrepi v evalvaciji glede na specifiko discipline študija za zaokrožitev zanke kakovosti.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

/

SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

Ali je ob vsebinskem razvijanju in spreminjanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril:

Program druge stopnje, Prevajanje in tolmačenje, ima dve študijski smeri. Tako se študenti ob samem začetku študija lahko odločijo za eno izmed obeh smeri: prevajanje ali tolmačenje. Znotraj izbrane smeri pa si izberejo tudi jezikovno usmeritev: angleščina, nemščina, madžarščina in hrvaščina. Glede na interes študentov se hrvaščina doslej ni izvajala, madžarščina se vpisuje, kadar se v ta jezikovni izbor vpisujejo študentje. V času evalvacije se madžarščina ni izvajala.

Predmetnik se deli v tri sklope: v prvem so skupni predmeti za študente obeh smeri (ne glede na njihovo jezikovno usmeritev), ki se izvajajo v slovenskem jeziku; v drugem teoretski predmeti za posamezno smer; v tretjem pa (praktični) jezikovno-specifični predmeti za posamezno jezikovno usmeritev. Pred podrobnostmi ali kritičnimi opazovanji je smotrno ugotoviti, ali študijski program, kot ga po vsebinah predstavljajo predmetnik, učni načrti in samoevalvacijska poročila zadnjih treh let, dajejo trden in skladen vtis o izvajanju programa. Oddelek ponuja profiliran študijski program, daje pa tudi priložnost

študentom, da si sami določijo poseben strokovni profil na različnih ciljnih področjih, ki jih dodatno poglobijo v praksah prevajanja ali tolmačenja, ki so vključene v program. Poleg tega velja omeniti, da večina (če ne vseh) predavateljev, odgovornih za posamezne vsebine, lahko svoje poučevanje utemeljuje tako na lastnih strokovnih izkušnjah kot na raziskavah, kar pričajo sezname objav posameznih med njimi.

Kar se tiče sprotne izboljšave programa, ki so bile uvedene v učnih načrtih na osnovah pridobljenih podatkov iz anket (ustreznost ciljev in kompetenc, znanstvenih in strokovnih vsebin, literature in drugih virov itd.), se o njih redno razpravlja na sestankih oddelka. Temeljna skrb je predvsem možnost prenosa teoretičnega znanja v prakso in možnost povezovanja strokovnih znanj, ki jih študenti pridobijo s sodelovanjem v projektih članov oddelka s teoretičnim in strokovnim znanjem, ki ga sicer pridobijo pri posameznih predmetih. Uporaba IKT v učnem procesu in delo s študenti se povečuje, razpravlja se ureja morebitne težave. Oddelek organizira številne in obsežne dogodke (razstave, konference, obiske praktikov in strokovnjakov drugih slovenskih in tujih fakultet), ki se povezujejo s študentskimi projekti (PKP – Po kreativni poti do znanja; ŠIPK - Študentski inovativni projekti za družbeno korist). V te se študentje vse bolj vključujejo.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- **Dobro uravnotežen študijski program glede na študijske discipline in prakse**

Priložnosti za izboljšanje:

- **Natančnejše informacije za študente v učnem načrtu o razvoju kompetenc (na primer vertikalna povezava med predmeti, njihova zaporednost)**

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

/

IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).

a) načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri):

- **različnim skupinam študentov,**
- **različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje),**
- **potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:**

Kot je razvidno iz protokolov samoevalvacije, oddelek nenehno posveča pozornost razvoju metod poučevanja in posodabljanju študijskih gradiv. Program vključuje različne metode poučevanja in učenja, ki učinkovito uporabljajo tako "online" kot tudi "offline" vire. Brez dostopa do dejanske izvedbe v predavalnici, je težko oceniti, kako vse poteka na vsakodnevni ravni in kako so te metode potencialno prilagojene študentom s posebnimi potrebami, npr. slepi ali gluhonemi študenti.

Prilagamo nekaj komentarjev, ki imajo namen sprožiti konstruktivno kritiko vprašanj, ki jih je smiselno nasloviti v prihodnjih razvojnih ciklih programa. Te pripombe bi bilo treba brati kot predloge, ki bi lahko potencialno izostrili in okrepili disciplino programa:

- **Literarnemu prevajanju** je namenjeno veliko pozornosti in ECTS točk v programu: S predmeti, kot so *Teorija literarnega prevajanja I & II*, kot tudi *Prevajanje literarnih besedil - angleščina/nemščina/madžarščina/hrvaščina* in *Slog kot prevajalska kategorija - angleščina/nemščina/madžarščina/hrvaščina*, so v učnih načrtih vprašanja literarnih besedil in njihovega prevajanja sicer prisotni. Na podlagi vsebinskih opisov pa se zdi, da se vsebine posameznih predmetov prekrivajo. Status literarnega prevajanja je lahko posledica izbranih imen predmetov: pri preučitvi opisov prvih dveh predmetov (str. 8 in 11) je očitno, da so vprašanja, ki se obravnavajo, veliko širša, vendar se nato zožijo z izbrano literarno perspektivo. Kar zadeva teh predmetov, se postavlja vprašanje, ali bi lahko v prihodnosti predstavljali splošnejši uvod v prevajanje in teorijo prevajanja, vključno z vidiki tehnologije (prim. spodaj).

- Občasno je težko oceniti, v kakšni meri so posamezni predmeti zgrajeni drug na drugem ali prispevajo k **akumulaciji znanja in kompetenc** - zlasti tam, kjer se zdi, da je prisotno prekrivanje ali povezovanje med posameznimi moduli. Ker udeležba pri posameznem predmetu ni na noben način omejena z uspešno udeležbo pri prejšnjih predmetih (prim. »Predpogoji«), se poraja vprašanje, kako se študentom svetuje, da načrtujejo svoj razpored predmetov. Seveda se pri predmetih, kot sta *Prevajalska analiza I in II*, posledični nabor znanja lahko sklepa iz imena predmetov, vendar je to veliko bolj zahtevno pri predmetih, kot sta *Teorija književnega prevajanja I. in II.* Podobno gre primerjati predmeta *Slovenščina kot jezik stroke I. in II.* in predmeti, ki se posvečajo specifičnemu področju prevajanja. Oboji so sicer prepričljivi v svojih zapisih vsebin; izpostavljajo tudi pomen "terminologije". To vprašanje je skupina strokovnjakov delno obravnavala tudi na dan obiska oziroma zunanje evalvacije študijskega programa, nadaljnja razprava pa bi lahko bolj eksplicitno izpostavila pomen povezav med posameznimi predmeti. Morda obstaja način, da se medpredmetno povezovanje tudi vključi v učni načrte.

- **"Seznami literature"** so večinoma posodobljeni (morda z izjemo Petra Newmarka), pomembni za posamezne predmete in vključujejo tako "domače" (slovenske) kot tudi "mednarodne" publikacije. Prevajalski predmeti z madžarščino kot drugim jezikom izstopajo, saj je poudarek pri seznamu literature skoraj v celoti na publikacijah v madžarščini. To vsaj delno odraža močno madžarsko participacijo pri študiju prevajanja, ki pa lahko tudi zoži študentovo perspektivo na tem področju. V zvezi z opisi vsebin pri posameznih predmetih je skupno, da ni nobene omembe, kako se posamezne enote s seznama literature uporabljajo med predavanji, vajami, in pri individualnem delu študentov. Strokovnjakom ni znano, ali so poleg učnih načrtov študentom na voljo tudi posamezni silabusii z letnim načrtom podanih vsebin.

- Hitrost uveljavljanja **tehnoloških inovacij** in globalizacije sta fenomena, ki spreminjata vse življenjske poti v sodobnih okoljih. Prevajanje in tolmačenje kot strokovni področji tukaj ne predstavljata izjeme. Zato preseneča, kako malo prostora je za vprašanja v zvezi s prevajalsko tehnologijo in vplivom na strokovno prakso v učnih načrtih. V nekaj primerih (npr. *Prevajanje zahtevnejših strokovnih in znanstvenih besedil*) je ločeno sklicevanje na IKT v zvezi z elektronskimi slovarji, zbirkami besedil in iskalniki, medtem ko je namenjeno orodjem za upravljanje terminologije, vodenje projektov ali TM dokaj malo pozornosti. Slednje (npr. Trados, Wordfast) so omenjeni pri predmetu *Uporabno računalništvo za prevajalce in tolmače*, vendar se zdi, da imajo manj pomembno vlogo, saj predmet obravnava predvsem spletno oblikovanje. Od sodobnih študijskih programov prevajanja in tolmačenja se pričakuje, da se dobro posvetijo vprašanju, kako **tehnologija spreminja stroko**, vključno z vsakodnevno rutino prevajalcev in tolmačev. Študenti se morajo dobro pripraviti na aplikacijo stroke v praksi, kjer impresivno in učinkovito strojno prevajanje (MT) že predstavlja velik izziv za delo živih prevajalcev (HT), poleg tega pa morajo študentje razumeti, kje stroj v resnici služi le kot pomoč pri človeški prevajalski praksi (MAHT) in kje je smiselno podpreti strojno prevajanje (HAMT; urejanje izvornih besedil pred in po MT).

Zaključna pripomba k protokolom samoevalvacije: Oddelek očitno zelo resno jemlje povratne informacije študentov in se zavzema, da vsebino, cilje in predvsem metode učenja in poučevanja uskladi z opazovanimi negativnimi težnjami v statističnih vrednostih – tudi če odzivna kvota ni v mejah pričakovanega. Kot priložnost za izboljšavo, naj oddelek v nadaljnjih fazah razvoja programa deluje bolj samozavestno in naj preuči realno težo/ustreznost posameznih referenčnih točk (naštetih npr. v tabelah o Splošni oceni vsebine in izvajanja) v celotnem študijskem programu.

Gornje kritično razmišljanje bi lahko temeljilo bolj na razvoju individualnih prevajalskih kompetenc, za kar je program zasnovan. Za to bi lahko raziskave o sodobni strokovni praksi, kritični analizi razvoja jezikovne industrije in raziskovanju kompetenc prevajanja in tolmačenja (prim. skupina PACTE, Susanne Göpferich, Peter A. Schmitt, Minna Kumpulainen itd.) služile kot izhodišče za oceno tako študijskega programa kot tudi povratnih informacij študentov. Posebej vredno je omeniti evropski okvir EMT (Evropski magistri v prevajanju; omenjen tudi na kratko v zadnjem evalvacijskem poročilu), ki zelo dobro ponazarja področja pristojnosti, ki jih npr. Evropska unija zahteva od svojih prevajalcev in ki jim oddelek tako ali tako želi slediti v bližnji prihodnosti.

b) število izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti:

Študijski program in učni načrti so zelo eksplicitni glede kontaktnih ur individualnega dela posameznih študentov, vendar očitno ni mogoče oceniti, kako uravnotežene so te številke znotraj enega predmeta ali kako so porazdeljene v obdobju dveh let. Povratne informacije študentov kažejo, da v zvezi s tem ni težav. Seveda bi si lahko povprečno trajanje študija (za 2018-2019 približno 3,2 leta) razlagali tako, da se delovno obremenitev v dveh letih težko uresničuje. Interpretacija tega podatka seveda ne upošteva drugih pomembnih dejavnikov, kot so finančni status študentov, družinske zadeve, zdravje, ravnovesje med delom in študijem in tako naprej.

c) študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:

Študenti z različnimi stopnjami invalidnosti ali študenti, ki prihajajo preko izmenjave, lahko dostopajo do študijskega gradiva od kjerkoli. Prilagoditev študijskega procesa študentom s posebnim statusom je podrobno urejena v Pravilniku o študijskem procesu študentov invalidov na Univerzi v Mariboru. Študentje dostopajo do obvezne literature preko platforme Moodle. Študentje so s platformo zadovoljni, saj prejmejo vso potrebno literaturo, na voljo pa imajo tudi gradivo v Miklošičevi knjižnici Univerze v Mariboru. Literatura je posodobljena vsako leto, zastarele literature nismo zasledili.

č) delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:

Oddelek v celotnem dvoletnem programu daje projektному delu posebno težo. Pri tem je trend v smeri navzgor, saj zadnje poročilo o samoevalvaciji (2018–2019) razkriva sodelovanje in projekte, od katerih so študenti in predavateljsko osebje imeli posebno korist. Študentje to pozdravljajo in podpirajo, kar je bilo jasno izraženo ob srečanju z njimi na evalvaciji. Študentje dobijo tudi vse ponudbe za delo in projekte s strani profesorjev.

d) praktično izobraževanje študentov:

Program vključuje obvezno prakso v prevajalskih podjetjih in drugih institucijah (seznam institucij vključuje direktorat EU, parlament EU in Svet Evrope). Študente naj se spodbudi k opravljanju študijske izmenjave v tujini, npr. na različnih srednjeevropskih univerzah organov EU. Lansko leto so izboljšali praktično izobraževanje, saj študentom dovolijo, da sami izberejo, kje bi želeli prakso opravljati. Pred prakso oddelek organizira tudi manjše ekskurzije v podjetja, da študentje podjetja bolje spoznajo in pri njih opravljajo prakso. Študentje ocenjujejo, da s študijem dobijo dovolj kompetenc za opravljanje tega poklica.

Študent, ki je vpisan na študijsko smer *Prevajanje – Prevajanje*, opravi v obeh letnikih 40 kontaktnih ur in 160 ur individualnega dela. Prevajalska praksa poteka v poletnem semestru 1. letnika in obsega učni enoti *Prevajalska praksa I/1* in *Prevajalska praksa I/2* ter v zimskem semestru drugega letnika *Prevajalska praksa II/1* in *Prevajalska praksa II/2*. Vsaka učna enota je ovrednotena s 3 ECTS, tako pridobi študent v času študija v okviru prakse skupno 12 ECTS.

Študent, ki je vpisan na študijsko smer *Tolmačenje – Tolmačenje*, opravi v obeh letnikih 40 kontaktnih ur in 160 ur individualnega dela. Tolmaška praksa poteka v poletnem semestru 1. letnika in obsega učni enoti *Tolmaška praksa I/1* in *Tolmaška praksa I/2* ter v zimskem semestru drugega letnika *Tolmaška praksa II/1* in *Tolmaška praksa II/2*. Vsaka učna enota je ovrednotena s 3 ECTS, tako pridobi študent v času študija v okviru prakse skupno 12 ECTS.

Študenti, ki so vpisani na študijsko smer *Prevajanje – Tolmačenje*, opravijo skupno 40 kontaktnih ur in 160 ur individualnega dela pri posameznih učnih enotah: v poletnem semestru prvega letnika *Prevajalska praksa I/1* in *Tolmaška praksa I/1* ter v zimskem semestru drugega letnika *Prevajalska praksa II/1* in *Tolmaška praksa II/1*. Vsaka učna enota je ovrednotena s 3 ECTS, tako pridobi študent v času študija v okviru prakse skupno 12 ECTS.

e) ustreznost urnikov, števila govorilnih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom:

Organizirane so redne govorilne ure. Profesorji so na voljo za srečanja s študenti v živo ali preko spleta. Študentje ocenjujejo, da so jim profesorji na voljo vedno, kadar jih potrebujejo. Profesorji so pripravljeni prilagoditi tudi urnike v kolikor je potreba izražena s strani študentov.

f) ustreznost in usposobljenost kadrov v skladu s 13. členom meril ter zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:

Pomembno vlogo pri posodabljanju študijskega programa ima znanstveno, strokovno in raziskovalno delo članov oddelka. Ti imajo ustrezne veljavne nazive, oddelek tudi navaja obsežno evidenco projektov z zunanjimi partnerji in institucijami, ki se izvajajo skupaj s študenti z avtentičnimi nalogami prevajanja z namenom, da se jim omogoči vpogled na strokovno področje. Nekateri projekti študentom dajejo tudi priložnost, da pridobijo izkušnje na manjših raziskovalnih nalogah in kritično preučijo družbeni razvoj in njihove učinke na področja prevajanja in tolmačenja.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da so člani oddelka zelo aktivni raziskovalci na različnih področjih prevajanja in tolmačenja v neposrednem okolju, vsi pa se osredotočajo na aktualne strokovne trende v mednarodnem okolju. V ta namen se po potrebi spreminjajo vsebine, viri in reference se tudi redno posodabljaajo. Posledično na posodabljanje študijskega programa vplivajo tudi rezultati projektov, povezanih s področjem prevajanja in tolmačenja, saj zagotavljajo realen vpogled v potrebe trga dela. Oddelek spodbuja raziskovanje, kar je razvidno iz seznama projektov PKP, ŠIPK, bilateralnih in mednarodnih projektov, ki so jih strokovnjaki spoznali na obisku in iz vloge za akreditacijo študijskega programa.

V prihodnje bo oddelek iskal tudi možnosti za prijavo temeljnih projektov (tudi v sodelovanju s tujino), kar že uspeva nekaterim njihovih raziskovalno zelo uveljavljenim kolegom. Da bi do tega prišlo, je pomembno omogočiti visokošolskim učiteljem poleg pedagoškega dela tako finančno kot tudi časovno dovolj možnosti za temeljno raziskovanje. K tej rešitvi bi pripomoglo tudi pomlajevanje kadra z zaposlitvijo asistentov za nekatere obsežnejše vsebine programa. Tako bi nosilce predmetov razbremenili preobsežnega pedagoškega dela (predvsem z izvajanjem večjega števila predmetov), da bi se lahko posvetili raziskovanju in gradili uspešno akademsko pot.

g) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru ima ustrezne prostore za izvedbo vseh študijskih programov, upravo, oddelek za študentske zadeve, ustrezne službe in knjižnico. Fakulteta uporablja ustrezno informacijsko in komunikacijsko tehnologijo: AIPS, Akademski informacijski podsistem, KIS, informacijska podpora na področju osebja, FIPS, informacijska podpora na področju financ. FF UM je povezan v univerzitetni informacijski sistem, ki zagotavlja informacijsko podporo na področju izobraževalnih dejavnosti (AIPS), človeških virov (KIPS) in finančnega poslovanja (FIPS). AIPS zagotavlja vključenost v odprtododni sistem Moodle, ki predstavlja platformo za izvajanje

e-učenja. Študijska gradiva na posameznih oddelkih so študentom na voljo predvsem prek informacijskega sistema Moodle. Računalniška oprema je posodobljena in nadgrajena. Uporabnikom je na voljo več informacijskih virov, ki zagotavljajo dostop do trenutne literature. Strokovnjakom je bilo zagotovljeno, da imajo študenti s posebnimi potrebami zagotovljen pristop (dovoze, parkirne prostore, dvigala, ločena e sanitarije). Miklošičeva knjižnica je glavna knjižnica treh fakultet, in sicer Filozofske fakultete, Pedagoške fakultete in Naravoslovno-matematične fakultete. Kot članica Univerze v Mariboru pa je povezana z knjižničnim omrežjem Univerze v Mariboru. Fakultetne knjižnice na UM so povezane v knjižnično-informacijski sistem Univerze v Mariboru (KISUM), ki ga sestavljajo Univerzitetna knjižnica Maribor (UKM) in 11 fakultetnih knjižnic. Povezujejo se na več področjih, vključno z bibliografijami (enotno upravljanje bibliografije), dostopom do e-storitev itd. Iz poročila o delu visokošolske knjižnice za leto 2018 je razvidno, da je imela Knjižnica Miklošič 4.506 aktivnih članov (424 profesorjev, sodelavcev, 3.855 študentov in 227 drugih uporabnikov). Bogati knjižni sklad se stalno posodablja glede na potrebe študijskega, pedagoškega in raziskovalnega dela na Fakulteti. Hkrati imajo uporabniki dostop do e-virov, ki so dostopni prek spletnih strani UKM.

Univerza v Mariboru je postavila digitalno knjižnico Univerze v Mariboru (DKUM), kjer je gradivo prosto dostopno. Objavljeni so elektronski informacijski viri, ustvarjeni na UM ali kupljeni za potrebe univerze (zlasti depozitoriji diplomskih nalog, magistrskih in doktorskih del, spletne izdaje znanstvenih in strokovnih revij, knjižnih zbirk itd.). Študenti imajo dostop do študijske sobe, kjer lahko delajo vsak dan od ponedeljka do petka od 7.30 do 20.30; ob sobotah od 8.00 do 12.30. V knjižnici je zaposlenih 8 knjižničark in knjižničarjev s polnim delovnim časom. Vsi imajo knjižnični izpit in aktivno licenco COBISS za delo v CIBISS3.

FF UM ima digitalni fonolaboratorij z 32 delovnimi mesti. Fonolaboratorij se uporablja za izvajanje vaj iz fonetike in fonologije, slušnega razumevanja in osnovnih vaj pri sočasnem tolmačenju. Oddelek za prevodoslovje uporablja tudi računalniško sobo z 20 računalniki. V skladu s sporazumom vsak študent prejme tudi študentsko licenco za memoQ program, enega najbolj razširjenih prevajalskih orodij za strokovne prevajalce. Licenca študentom omogoča tudi uporabo programa na domačih računalnikih. V okviru prevajalskih vaj se učenci učijo o prevajalskem orodju in ga naučijo uporabljati.

Vaje simultanege tolmačenja se izvajajo v štirih kabinah za tolmačenje, ki se nahajajo v amfiteatru fakultete. Vsaka kabina ima Bosch Integrus mizo za tolmačenje s parom slušalk in monitorjem. Integrus sistem povezuje učiteljsko mizo, opremljeno za pedagoško delo z avdio in video posnetki kot tudi omogoča delo v živo s prenosom zvočnega signala iz dvorane. Sistem omogoča ločeno spremljanje posameznih kabin, začetni govor in tolmačenje ter komunikacijo s študenti preko Interkoma. Opremo se lahko uporablja tudi za tolmačenje na posameznih dogodkih v 5 jezikih. V ta namen je na voljo 50 brezžičnih sprejemnikov s slušalkami.

Strokovnjaki so prejeli seznam knjižnega fonda za uporabo študentov pri prevajanju in tolmačenju v slovenščini, angleščini in madžarščini. Slednji se povečuje zahvaljujoč knjižnim darilom države Madžarske.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- **Dobro povezovanje in redna komunikacija med učitelji in študenti,**
- **uspešno delovanje tutorstva (tutor učitelji - tutor študent),**
- **uporabno raziskovanje z malimi projekti v neposrednem okolju,**
- **dobra asistenca študentom s posebnimi potrebami,**

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- **odlična prevajalska oprema (kabine in orodja),**
- **dober knjižnični sistem.**

Priložnosti za izboljšanje:

- **Več pozornosti nameniti področju razvoja IKT orodij in njegovih posledic za razvoj stroke,**
- **v učnih načrtih obrazložiti povezavo med teoretičnimi in izbirnimi predmeti,**
- **še naprej spodbujati raziskovanje tudi na temeljnih raziskavah (finančne spodbude, vključevanje tujih raziskovalcev, nove zaposlitve),**
- **kandidiranje na mednarodne razpise in pridobiti mlade raziskovalce,**
- **vzpostaviti vozlišče za prevajalske namene na daljavo.**

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

/

5. standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:

Skupina strokovnjakov na podlagi vloge zavoda in opravljenih razgovorov s študenti ugotavlja, da je študentom omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija. Pogoji za napredovanje za vsako generacijo študentov so objavljeni na spletni strani fakultete.

Merila in metode preverjanja in ocenjevanja študentskih rezultatov so javno objavljeni in se izvajajo v skladu s sprejetim študijskim programom, učnimi načrti in informacijami o predmetih. Sistem ocenjevanja je urejen v skladu s Statutom UM in Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja na UM. Učni izidi so opredeljeni v učnih načrtih in so javno objavljeni ter dostopni vsem, študenti pa se ustno seznanijo z merili in načini ocenjevanja ter dobijo ustrezne povratne informacije o ocenah in kreditnih točkah.

Izpitni roki so javno dostopni v študijskem koledarju za vsako posamezno študijsko leto. Rezultati izpitov se vpišejo v uradno elektronsko evidenco in študent ima pravico do vpogleda v pisni izpit v 30 dneh od datuma objave ocene. Znanje študentov na izpitih, kolokvijih in drugih oblikah preverjanja znanja se ocenjuje v skladu s standardi ocenjevanja.

Pomena povezovanja izobraževanja z okoljem in vključevanja zunanjih deležnikov v pedagoški proces se na Univerzi v Mariboru zavedajo. S ciljem spodbujanja sodelovanja z okoljem bodo na članicah vzpostavljeni in opredeljeni programski sveti študijskih

programov, s pomočjo katerih se uvaja tudi potrebne spremembe, ki jih narekuje trg delovne sile. Na podlagi pridobljenega mnenja predstavnikov iz gospodarstva in drugih zunanjih okolij ugotavljajo uspešnost in učinkovitost izidov posameznega študijskega programa.

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karijerne poti:

Univerza in fakulteta zagotavlja vsem visokošolskim učiteljem in drugim izvajalcem spoštovanje njihovih pravic, avtonomijo pri poučevanju in pomoč pri razvijanju karijerne poti. Finančna sredstva, ki so na razpolago, omogočajo učiteljem in sodelavcem, da se udeležijo konferenc in drugih dogodkov. Vendar skupina strokovnjakov ugotavlja, da je oddelek kadrovske podhranjen in da so nekateri kadri preobremenjeni, manjka tudi asistentski kader.

Kot možnost za izboljšavo in v okviru finančnih zmožnosti, skupina strokovnjakov predlaga vodstvu fakultete, da več vlaga v pridobitev novega kadra (asistenti, mladi raziskovalci, novi predavatelji iz prakse itn.) in se na ta način poskrbi za lažje medgeneracijski prenos med predavateljskem kadrom v prihodnosti.

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

Filozofska fakulteta na svoji spletni strani objavlja informacije o študijskih programih in dejavnostih visokošolskega zavoda ter omogoča sledljivost in primerljivost sprememb glede na generacijo vpisa.

Učni načrti študijskih enot za posamezne generacije so predstavljeni v Katalogu bolonjskih študijskih predmetov, kjer so prikazani programi, študijska leta in študijske enote. Podrobne informacije so na voljo za vsako študijsko enoto. Podatki so prikazani v slovenskem in angleškem jeziku. Koordinatorji ECTS so odgovorni za pravilno izvajanje načel in mehanizmov ECTS ter sodelujejo s študentsko komisijo.

Študenti imajo vpogled v posamezne študijske obveznosti, vpise določenega študijskega leta, vpisane osebne podatke, napovedane izpitne roke in uradne ure.

Študenti lahko na spletni strani fakultete poiščejo urnike, študijski koledar in odgovore na pogosto zastavljena vprašanja o študiju.

Poročila o samoevalvaciji se objavljajo v skladu s Postopki notranjega vodenja in spremljanja kakovosti študijskih programov na Univerzi v Mariboru, redno pa se objavljajo povzetki samoevalvacijskih poročil študijskih programov.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- **Individualno spremljanje napredka študentov pri študiju (majhna skupina študentov),**
- **dobra organizacijska klima in odprta komunikacija med predavatelji, sodelavci in študenti,**
- **dobro in ažurno informiranje uporabnikov.**

Priložnosti za izboljšanje:

- **Nove zaposlitve učiteljev (asistentov, mladih raziskovalcev in zunanjih sodelavcev) in na ta način preprečevati preobremenitve učiteljev,**

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- **vključevati zunanje uporabnike v promocijo študija prevajalstva in tolmačenja,**
- **okrepiti delovanje kariernega centra in na novoustanovljenega alumni kluba.**

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

/

POVZETEK

Univerza v Mariboru ima razvit sistem zagotavljanja kakovosti. Dokumenti, ki omogočajo uravnavanje sistema so večplastni in usklajeni med članicami univerze, vključenost deležnikov je popolna, vertikalna samoevalvacije od oddelkov do fakultet in na ravni univerze je zagotovljena. V tako zastavljenem sistemu tudi Oddelek za prevodoslovje sodeluje in sledi procesu, ki zagotavlja spremljanje kakovosti. Od leta 2019 so usklajeni tako postopki kot metodologija spremljanja in zagotavljanja kakovosti med fakultetami.

Prizadevanja za zagotavljanje in spremljanje kakovosti na Oddelku za prevodoslovje so opazne. V poročilih o samoevalvaciji je oddelek podal vsebino različnih oblik preverjanja uspešnosti svojega dela (anketa o zadovoljstvu študentov, pogovori s študenti na neformalnih srečanjih, anketa o pedagoškem delu, kazalniki kakovosti na področju vzgojno-izobraževalne dejavnosti in podatki o ponavljanju izpitov, podatki o vpisu, seznam vpisanih študentov).

V skladu z ugotovitvami iz anket oddelek uvaja izboljšave in dodatne dejavnosti za povečanje vpisa študentov. Razvija in utrjuje sistem tutorstva, saj ta oblika sodelovanja med učitelji in študenti ob demonstratorstvu predstavlja neposredno sodelovalno delo študentov pri izvajanju študijskega procesa. Uporabniki izidov študija v programu so informirani o delu oddelka sprotno in na spletnih straneh fakultete, tudi sicer je sodelovanje in interaktivno povezovanje v oddelku in med učitelji in študenti izjemno. Na ravni oddelka, ki je v celoti predan stalnemu razvoju programa, vsak učitelj podrobneje preverja svoje študijske enote glede doseganja načrtovanih nalog. Želeti bi bilo opaznejše sodelovanje študentov ves čas evalvacijskega procesa. Na novo konstituirani Programski sveti bodo s povratnimi informacijami o uspešnosti diplomantov utemeljili ugotovitve samoevalvacijskega procesa. Strokovnjaki priporočajo pospešeno izvedbo strategije promocije in trženja, ki naj ji sledijo dejavnosti novega akcijskega načrta.

Študijski program Prevajanje in tolmačenje ponuja izobraževanje za profiliran poklic, vsebine predmetnika dajejo študentom možnosti, da si sami določijo študijsko pot na specifičnih ciljnih področjih, ki jih dodatno poglobijo v praksah prevajanja ali tolmačenja, ki so vključene v program. Učitelji svoje poučevanje utemeljujejo na lastnih strokovnih izkušnjah in raziskavah. Sprotne izboljšave programa, izdelane na osnovah pridobljenih podatkov iz anket (ustreznost ciljev in kompetenc, znanstvenih in strokovnih vsebin, literature in drugih virov itd.) uvajajo v učne načrte. Strokovnjaki so poleg opisa stanja in izpostavitvi uspešnosti programa oblikovali tudi več nasvetov in spodbud k nadaljnjemu razvoju študijskega programa, ki je v sodobnem svetu tehnologij in prevajalskih orodij izpostavljen novim izzivom. Za promocijo svojega dela oddelek

organizira številne in obsežne dogodke (razstave, konference, obiske praktikov in strokovnjakov drugih slovenskih in tujih fakultet), ki se povezujejo s študentskimi projekti (PKP – Po kreativni poti do znanja; ŠIPK - Študentski inovativni projekti za družbeno korist).

Pomembno vlogo pri posodabljanju študijskega programa ima znanstveno, strokovno in raziskovalno delo članov oddelka. Ti imajo ustrezne veljavne nazive, oddelek tudi navaja obsežno evidenco projektov z zunanjimi partnerji in institucijami, ki se izvajajo skupaj s študenti z avtentičnimi nalogami prevajanja z namenom, da se jim omogoči vpogled na strokovno področje. Nekateri projekti študentom dajejo tudi priložnost, da pridobijo izkušnje na manjših raziskovalnih nalogah in kritično preučijo družbeni razvoj in njihove učinke na področja prevajanja in tolmačenja. Vsekakor je pomembno omogočiti učiteljem poleg pedagoškega dela tako finančno kot tudi časovno dovolj možnosti za temeljno raziskovanje. K tej rešitvi bi pripomoglo pomlajevanje kadra z zaposlitvijo asistentov za nekatere obsežnejše vsebine programa. Tako bi nosilce predmetov razbremenili preobsežnega pedagoškega dela, da bi se lahko posvetili raziskovanju in gradili uspešno akademsko pot.

Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru ima ustrezne materialne pogoje in informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, ki omogoča dobro izvajanje študijskih programov tako v živo kot na daljavo. Študijska gradiva na posameznih oddelkih so študentom na voljo predvsem prek informacijskega sistema Moodle. Računalniška oprema je posodobljena in nadgrajena. Strokovnjakom je bilo zagotovljeno, da imajo študenti s posebnimi potrebami zagotovljen pristop (dovoze, parkirne prostore, dvigala, ločena e sanitarije). Fakultetne knjižnice na UM so povezane v knjižnično-informacijski sistem Univerze v Mariboru (KISUM), ki ga sestavljajo Univerzitetna knjižnica Maribor (UKM) in 11 fakultetnih knjižnic. Postavljena je tudi digitalna knjižnica univerze (DKUM), kjer je gradivo prosto dostopno. FF UM ima digitalni fonolaboratorij z 32 delovnimi mesti. Fonolaboratorij se uporablja za izvajanje vaj iz fonetike in fonologije, slušnega razumevanja in osnovnih vaj pri sočasnem tolmačenju. Vsak študent prejme tudi študentsko licenco za memoQ program, enega najbolj razširjenih prevajalskih orodij za strokovne prevajalce. Vaje simultanege tolmačenja se izvajajo v štirih sodobno opremljenih kabinah za tolmačenje (Integrus sistem), ki se nahajajo v amfiteatru fakultete. Sistem omogoča ločeno spremljanje posameznih kabin, začetni govor in tolmačenje ter komunikacijo s študenti preko interkoma. Opremo se lahko uporablja tudi za tolmačenje na posameznih dogodkih v 5 jezikih.

SUMMARY

The University of Maribor has developed a quality assurance system. The documents that allow the system to be regulated are multi-faceted and coordinated between the members of the university, the involvement of stakeholders is complete, the vertical self-evaluation from departments to faculties and at university level is guaranteed. In the system the Department for Translation Studies cooperates and follows a process that ensures quality monitoring. From 2019, both procedures and the methodology of monitoring and quality assurance between faculties are harmonised.

Efforts to ensure and monitor quality in the Department of Translation Studies are noticeable. In the self-evaluation reports, the department provided the content of various forms of performance checks (survey on student satisfaction, interviews with students at informal meetings, survey on pedagogical work, quality indicators in the field

of educational activities and data on repetition of examinations, enrolment data, list of students enrolled).

According to the findings, the department is introducing improvements and additional activities to increase student enrolment. It develops and consolidates the system of tutoring, as this form of cooperation between teachers and students, in the context of demonstrators, represents the direct collaborative work of students in the implementation of the study process. Users of the results of the study in the program are informed about the work of the department on the faculty's website, although cooperation and interactive integration in the department and between teachers and students is exceptional. At the level of the department, which is fully committed to the continuous development of the programme, everyone examines their study units in more detail as to the achievement of the planned tasks. It would be desirable to have a more noticeable participation of students throughout the evaluation process. The newly founded Programme Councils will use feedback on graduates' performance to substantiate the findings of the self-evaluation process. Experts recommend accelerating the implementation of the promotion and marketing strategy, followed by the activities of the new action plan.

The study program Translation and Interpretation offers education for a profiled profession, the contents of the curriculum give students the opportunity to determine their own study path in specific target areas, which further deepen the translation or interpretation practices included in the program. Teachers base their teaching on their own professional experience and research. Ongoing improvements to the program, made on the basis of data obtained from surveys (adequacy of objectives and competencies, scientific and professional content, literature and other sources, etc.) are introduced into the curriculum. In addition to describing the situation and highlighting the success of the program, the experts also formulated several tips and incentives for the further development of the study program, which is exposed to new challenges in the modern world of technologies and translation tools. To promote its work, the department organizes numerous and extensive events (exhibitions, conferences, visits of practitioners and experts from other Slovenian and foreign faculties) related to student projects (PKP - The creative path to knowledge; ŠIPK - Student innovative projects for social benefit).

The scientific, professional and research work of the department members plays an important role in updating the study program. They have appropriate valid titles, the department also provides an extensive record of projects with external partners and institutions carried out together with students with authentic translation tasks in order to give them an insight into the professional field. Some projects also give students the opportunity to gain experience in small research assignments and critically examine social developments and their effects on the fields of translation and interpretation. In any case, it is important to provide teachers, in addition to pedagogical work, with both financial and time sufficient opportunities for basic research. The rejuvenation of the staff by hiring assistants for some of the more extensive contents of the program would also contribute to this solution. Thus, course holders would be relieved of excessive pedagogical work in order to be able to devote themselves to research and build a successful academic path.

The Faculty of Arts at the University of Maribor has appropriate material conditions and information and communication technology, which enables good implementation of study programs both live and at a distance. Study materials in individual departments are available to students mainly through the Moodle information system. Computer equipment has been updated and upgraded. Experts were assured that students with

special needs were provided with access (driveways, parking spaces, elevators, separate toilets).

The faculty libraries are connected to the library information system of the University of Maribor (KISUM), which consists of the University Library of Maribor (UKM) and 11 faculty libraries. A digital library of the university (DKUM) has also been set up, where the material is freely available. The Faculty of Arts has a digital phono laboratory with 32 workstations. The phono laboratory is used to perform exercises in phonetics and phonology, listening comprehension and basic exercises in simultaneous interpretation. Each student also receives a student license for the memoQ program, one of the most widely used translation tools for professional translators. Simultaneous interpretation exercises are performed in four modernly equipped interpretation booths (Integrus system) located in the amphitheater of the faculty. The system enables separate monitoring of individual booths, initial speech and interpretation, and communication with students via intercom. The equipment can also be used for interpreting at individual events in 5 languages.

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti

- **Dobro sodelovanje vseh vključenih: sprejemanje ukrepov za izboljšanje, spremljanju njihovega izvajanja in pripravi poročila o samoevalvaciji**
- **Vzpostavljen stika s trgom dela (programski sveti uporabnikov)**
- **Dobra organizacijska klima in odprta komunikacija med predavatelji, sodelavci in študenti**
- **Uspešno delovanje tutorstva (tutor učitelji- tutor študent),**
- **Uporabno raziskovanje z malimi projekti v neposrednem okolju**
- **Odlična prevajalska oprema (kabine in orodja)**
- **Dober knjižnični sistem**
- **Individualno spremljanje napredka študentov pri študiju**
- **Ažurno informiranje uporabnikov o dosežkih študija na programu**

Delno izpolnjuje standarde kakovosti

Navedite do 10 ugotovljenih primerov delnega izpolnjevanja standardov kakovosti študijskega programa.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Navedite do 10 ugotovljenih primerov neizpolnjevanja standardov kakovosti študijskega programa.

Odličnost

- **Dobro delujoči sistem spremljanja in zagotavljanja kakovosti in stalno prizadevanje za sprotno uresničevanje postopkov v sistemu, tako na ravni fakultete kot na ravni oddelka.**
- **Izjemno interaktivno sodelovanje v okviru akademskega osebja na oddelku.**
- **Vključevanje diplomantov drugih disciplin v magistrski študij**
Prevajanje in tolmačenje za usposabljanje dobrih prevajalcev in

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

tolmačev s specialnimi znanji.

- **Številni, dobro pripravljene in obsežni dogodki (razstave, konference, obiske praktikov in strokovnjakov drugih slovenskih in tujih fakultet), ki se povezujejo s študentskimi projekti (PKP, ŠIPK), v katere se študentje vse bolj vključujejo.**

Priloge:

- soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.